

Catalunya 1990. El Tribunal Suprem ha confirmat íntegrament la sentència coneguda com la *de la faldilla*, que va dictar l'Audiència Provincial de Lleida el mes de febrer de l'any passat. La sentència va condemnar un empresari a una multa de 40.000 pessetes com a autor d'un delictes d'abusos deshonestos a una treballadora de 17 anys de la seva empresa.

La sentència justificava l'acció de l'acusat perquè la treballadora portava una minifaldilla i, segons sembla, això el va provocar.

Iran 1990. Més de 500 dones han estat arrestades a Teheran, des que fa uns dies va entrar en vigor una campanya que prohibeix utilitzar vestits occidentals. El passat dia 10 es va prohibir a l'Iran "l'ús indecent de productes cosmètics i pentinats provocadors, com també d'ulleres amb finalitats no mèdiques i vestits estrets o curts". Ben segur que tot això pot provocar els guardians de la Revolució Islàmica.

Catalunya 1990.- L'Audiència de Lleida

ha absolt recentment d'un delictes de violació un jove de vint anys perquè la víctima només va oposar resistència verbal. És a dir, com que no tenia morats, ganivetades ni cops, cal suposar que a la víctima li agradava el que li feia el seu agressor i, en qualsevol cas, només el va intentar convèncer oralment que la deixés en pau. Per això l'acusat només ha estat condemnat per un delictes d'estupre, una miqüeta menys que una violació.

Aquests tres fets, separats per milers de quilòmetres de distància, passen en els darrers anys del segle XX, i encara hi ha gent que se'n sorprèn. Hi ha gent, com el president de l'Audiència de Lleida, que qualifica de progressista l'última sentència i assegura que les feministes haurien de lloar els jutges que les dicten.

Diu, sense posar-se vermell, que no són antifeministes. Que ell estima la dona, en singular. Deu ser la seva.

Ara, cada matí, quan hem llevo i obro l'armari per vestir-me, penso si aquella brusa escotada provocarà algú i justificarà que m'agredeixi o si aquella faldilla curta donarà dret a algun home a posar-me la mà al cul perquè, ja se sap, és primavera i el sexe masculí està molt predisposat a sentir-se provocat i no poder reprimir els seus impulsos. Penso també si el dia que algú m'assalti pel carrer hauré de deixar que em clavi un parell de ganivetades i em deixi els ulls negres de dos cops de puny, perquè si no, no sé com podré justificar davant els jutges, anomenats progressistes, que jo m'he oposat a l'agressió. I si tot i sortir de casa vestida de l'Opus Dei i deixant-me pegar, violat i gairebé matar, el jutge encara troba que el filet de sang que em rajava per la boca provocava l'agressor, faré cas al que mana la Revolució Islàmica. Em compraré un *chador*, no em depilaré cap part del meu cos i sortiré al carrer. A veure què passa.

Josep M. Fonalleras

Àngels Barceló

Provocació

Van Gogh i Watteau

Van Gogh es va equivocar, és clar, quan es va atrevir a confessar al seu germà Theo i a Gauguin que el retrat del doctor Gachet era "l'expressió d'angoixa del nostre temps". El seu error va ser exactament de 82'5 milions de dòlars, i, en tot cas, si hagués estat endeví a més de pintor, podria haver previst que l'angoixa no feia niu en el rostre del psiquiatre sinó en la cara rodona del japonès que va firmar un taló a nom de la sala de subhastes Christie's.

En tot aquest afer d'excessos i visions romàntiques que l'art (tan ingenu és esperar-se per la xifra astronòmica com plorar perquè Van Gogh o qualsevol altre -vegi's, per a mitologies, *Un americà a París* de Minelli- no en van veure ni cinc, en vida), hi ha unes quantes qüestions que no deixen de ser interessants. Per exemple, si Van Gogh hagués sabut el *maremàgnun* que una pinzellada seva havia d'ocasionar en el futur,

¿quins criteris hauria posat en pràctica per emmagatzemar tones de bitllets en forma de lliris i clarors de la Provença? El culte a l'obra original -la que el creador va tacar i tocar- ¿en quina altra branca artística es dona? ¿Aquesta veneració és la mateixa que sent el senyor Vergés quan -ell sol, a casa seva- llegeix els inèdits de Pla? ¿Per què els assistents a la subhasta van aplaudir el senyor Kobayashi? ¿No havíem quedat que un aplaudiment és una recompensa després d'una actuació memorable? ¿La va aixecar tan bé com diuen, aquest japonès, la cartolina dels 82'5 milions?

El propietari ho deu saber més bé que jo, però a mi em sembla que el doctor Gachet (amb una cara que és un camp de gira-sols) no és un home angoixat. La seva postura (la del psiquiatre, no la del comprador, evidentment) no és ni tan

sols la d'un malencònic. Més aviat s'assembla (són clavats, vaja) a la de *L'indiférent* de Watteau. Mirades perdudes, òrdenes de la passió primera

(*l'admiration* que Descartes descriu en el seu tractat *Passions de l'ànima*), esperant el no-res, en la més absoluta de les perfeccions, incapaces de desitjar cap objectiu. Com un amic meu, que al despatx que té a casa seva, a la paret, hi ha clavat una reproducció de *Le vas bleu* de Cézanne. De tant en tant, quan nota que *allò* el comença a atabalar, es mira el quadre (ell és propietari únic de la foto que va robar d'un catàleg del Louvre), és relaxa, perd contacte amb el món dels vius i respira.